

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 170/2015-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 18. marca 2015 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Sergeja Kohuta a Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Ladislav Janči, s. r. o., Dončova 1451/21, Ružomberok, konajúcou prostredníctvom konateľa a advokáta JUDr. Ladislava Jančiho, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3 Co 81/2014 z 1. októbra 2014, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. decembra 2014 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Ladislav Janči, s. r. o., Dončova 1451/21, Ružomberok, konajúcou prostredníctvom konateľa a advokáta JUDr. Ladislava Jančiho, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 Co 81/2014 z 1. októbra 2014 (ďalej len „napadnutý rozsudok“).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ v procesnom postavení odporcu bol rozsudkom Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 2 C 142/20013 z 30. januára 2014 zaviazaný povinnosťou zaplatiť navrhovateľke istinu spolu s úrokom z omeškania a nahradiť jej trovy konania. Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal sťažovateľ odvolanie.

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku týkajúcom sa povinnosti sťažovateľa zaplatiť navrhovateľke istinu spolu s úrokom z omeškania. Proti napadnutému rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie, o ktorom v čase podania sťažnosti ústavnému súdu nebolo rozhodnuté.

Podľa názoru sťažovateľa *«došlo k porušeniu základných práv a slobôd... Prvým dôvodom, ktorý sťažovateľa vedie k tomuto názoru je nedostatočné odôvodnenie rozhodnutí oboch súdov, a druhým zistenie, že konajúce všeobecné súdy aplikovali príslušné ustanovenia zákona takým spôsobom, že bol popretý účel a zmysel právnej úpravy – osobitne v ustanoveniach upravujúcich inštitút zmluvy o pôžičke a premlčania...*

Predovšetkým je nutné uviesť, že aj odvolací súd vydal rozhodnutie, ktoré je zjavne nepreskúmateľné najmä z dôvodu, že súd nevysvetlil ako dospel k závere o existencii dohody o pôžičke medzi sťažovateľom ako odporcom a navrhovateľkou a už vôbec nie je zrejmé ako sa vysporiadal s argumentáciou odporcu namietajúcou uzatvorenie takejto zmluvy. V tomto

smere je treba konajúcemu súdu vytknúť, že jeho rozhodnutie popiera imperatív vymedzený čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru... Nepreskúmateľnosť vydaného rozhodnutia spočíva aj v tom, že ani odvolací súd nereagoval a nevysporiadal sa s listinným dôkazom vyhotoveným navrhovateľkou a ňou podpísaným „Zmluva o pôžičke z 10. 5. 2012“, ktorej vyhotovenie navrhovateľka priznala až potom čo jej bolo predložené, keď predtým o existencii tohto dokladu zjavne cielene súd zavádzala keď tvrdila že nič neposlal, pričom z tohto dokladu je zrejmé, že navrhovateľka sama označila za svojho dlžníka nie odporcu ale [REDACTED].

Napriek tomu, že súd prijal záver o tom, že k zmluve o pôžičke došlo, neuviedol, kedy ju mal odporca a navrhovateľka uzatvoriť a už vôbec nie ako a za akých podmienok.».

Sťažovateľ ďalej v sťažnosti podrobne popisuje skutkový stav a okrem iného uvádza: „Nepreskúmateľnosť v danej veci vydaného rozhodnutia sa premieta aj do zistenia, že hoci sťažovateľova argumentácia sa opierala o judikatúru súdov... ani odvolací súd sa s nimi nevysporiadal a od doterajšej súdnej praxe sa výrazne odklonil bez akéhokoľvek odôvodnenia. Takýto postup popiera princíp právnej istoty ako imanentnej súčasti práva na spravodlivé súdne konanie. Namietané rozhodnutie je preto ústavne neakceptovateľné a arbitrárne, posilňujúce nie princíp právnej istoty ale princíp nevypočítateľnosti súdneho rozhodnutia...“

Na základe skutočností uvedených v sťažnosti sa sťažovateľ domáha, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné práva [REDACTED]..., na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, na vlastníctvo majetku podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, na majetok podľa čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu č. 1 k dohovoru, ako aj jeho právo na spravodlivý proces podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, Rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3 Co/81/2014-136 zo dňa 1. 10. 2014, porušené boli.

2. Zrušuje sa Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3 Co/81/2014-136 zo dňa 1. 10. 2014 a vec sa vracia tomuto súdu aby v nej znovu konal a rozhodol.

3. Sťažovateľovi sa priznáva náhrada trov konania vo výške 340,90,- Eur, ktoré je Krajský súd v Prešove povinný vyplatiť do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu na účet právneho zástupcu sťažovateľa...“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní zistil, že sťažnosť neobsahuje všetky náležitosti predpísané zákonom o ústavnom súde, keďže sťažovateľ nepredložil ústavnému súdu splnomocnenie pre advokáta na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom a kópiu právoplatného napadnutého rozsudku krajského súdu.

Z dôvodov procesnej ekonómie upustil ústavný súd od výzvy adresovanej právnenému zástupcovi sťažovateľa na odstránenie nedostatkov náležitostí predpísaných zákonom, pretože ani prípadné odstránenie uvedených nedostatkov by za žiadnych okolností nemohlo viesť k inému rozhodnutiu o tejto sťažnosti.

Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že proti napadnutému rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie, o ktorom do dňa predbežného prerokovania sťažnosti nebolo právoplatne rozhodnuté.

Pri posudzovaní sťažnosti ústavný súd vychádzal z princípu subsidiarity, na ktorom je založená jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Zmysel a účel subsidiárneho postavenia ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Právomoc ústavného súdu predstavuje v tomto kontexte ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorej uplatnenie nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04).

V danom prípade sťažovateľ subsidiárne postavenie ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd akceptoval tým, že podal vo svojej veci dovolanie. Ústavný súd v tejto súvislosti odkazuje aj na svoju doterajšiu judikatúru (m. m. IV. ÚS 177/05), podľa ktorej vyčerpaním opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov, nemožno rozumieť už samotné podanie posledného z nich oprávnenou osobou, ale až rozhodnutie o ňom príslušným orgánom. V okolnostiach prípadu sťažovateľ podaním dovolania, ako aj podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vedome vytvoril stav, keď by o jeho veci mali súbežne rozhodovať dva orgány súdneho typu (Najvyšší súd Slovenskej republiky ako

dovolací súd a ústavný súd), čo nie je v podmienkach právneho štátu rešpektujúceho princíp právnej istoty prijateľné. Vzhľadom na skutočnosť, že uplatnenie právomoci dovolacieho súdu vo veci sťažovateľa predchádza uplatneniu právomoci ústavného súdu, možno považovať podanie sťažnosti ústavnému súdu ešte pred rozhodnutím dovolacieho súdu ako predčasné (m. m. IV. ÚS 142/2010).

V judikatúre ústavného súdu sa aj pod vplyvom judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva ustálil právny názor (napr. I. ÚS 169/09, I. ÚS 289/09), podľa ktorého v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je takáto sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní. Zároveň ústavný súd v tejto súvislosti vo svojej judikatúre uvádza (napr. m. m. I. ÚS 184/09, I. ÚS 237/09, I. ÚS 239/09, IV. ÚS 49/2010, IV. ÚS 453/2010), že lehota na prípadné podanie sťažnosti po rozhodnutí o dovolaní bude považovaná v zásade za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu, s výnimkou prípadov, keď to konkrétne okolnosti veci zjavne vylučujú. Nie je preto dôvodné, aby sťažovateľ v prípade podania dovolania podal zároveň aj sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, pretože aj za predpokladu, že by dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné, nemožno sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy smerujúcu proti rozhodnutiu, ktoré predchádzalo rozhodnutiu dovolacieho súdu, odmietnuť pre jej oneskorenosť (porovnaj k tomu aj rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 8. 11. 2007 vo veci Soffer proti Českej republike, sťažnosť č. 31419/04, alebo rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, a jeho body 51, 53, 54).

Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľa uplatnením zásady ratio temporis odmietol ako neprípustnú podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. marca 2015